

Badatelský řád Archivu České televize

Čl. 1

Účel Badatelského řádu a základní pojmy

- 1) Účelem tohoto Badatelského řádu je stanovit základní pravidla pro archivní a badatelskou činnost v archivu České televize.
- 2) Badatelský řád Archivu České televize se vydává v souladu s ustanovením § 34 a 36 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o archivnictví“), v souladu s vyhláškou Ministerstva vnitra č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění vyhlášek č. 192/2009 Sb., č. 213/2012 Sb., č.85/2019 Sb. a dalšími souvisejícími předpisy.
- 3) Badatelský řád se vztahuje na všechny badatele; na zaměstnance a externisty České televize, kteří provádějí dramaturgické výběry pro výrobu pořadů České televize, nebo potřebují nahlédnout z pracovních důvodů do archivovaných výrobních složek apod., se Badatelský řád vztahuje obdobně.
- 4) Badatelský řád se zveřejňuje na internetových stránkách České televize.
- 5) **Archivem** se rozumí archiv České televize s akreditací pro výkon působnosti veřejného specializovaného archivu. Archiv a programové fondy působí v sídle České televize v Praze a v sídlech televizních studií v Brně a Ostravě.
- 6) **Archiválií** se rozumí takový dokument, který byl vzhledem k době vzniku, obsahu, původu, vnějším znakům a trvalé hodnotě dané politickým, hospodářským, právním, historickým, kulturním, vědeckým nebo jiným informačním významem vybrán ve veřejném zájmu k trvalému uchování a byl vzat do evidence archiválií.
- 7) **Archivním fondem** se rozumí soubor archiválií, který vznikl výběrem z dokumentů vytvořených původcem.
- 8) **Původcem** se rozumí každý, z jehož činnosti vznikl dokument; za dokument, vzniklý z činnosti původce se rozumí rovněž dokument, který byl původci doručen nebo jinak předán.
- 9) **Badatelnou** se rozumí prostory určené k nahlížení do archiválií.
- 10) **Badatelem** se rozumí osoba se zájmem o studium dokumentů.
- 11) **Dokumentem** se rozumí každá písemná, obrazová, zvuková nebo jiná zaznamenaná informace, ať již analogově nebo digitálně, která byla vytvořena Českou televizí nebo Československou televizí nebo jim byla doručena.

Čl. 2

Kniha návštěv, badatelský list, prokázání totožnosti, formulář požadavků

- 1) Nahlížet do archiválií lze jen po splnění podmínek stanovených v zákoně a v badatelně.
- 2) Do prostor, v nichž jsou archiválie uloženy, je přístup badatelům zakázán.
- 3) Badatel je povinen se při vstupu do badatelny zapsat **do knihy návštěv badatelny**, kde uvede datum návštěvy, své jméno, popřípadě jména, a příjmení a účel návštěvy a podepíše se.

- 4) V badatelně badatel pravdivě vyplní **badatelský list** (příloha č. 1 k Badatelskému řádu), který je i žádostí o nahlížení do archiválií.
- 5) Badatel je povinen **prokázat svou totožnost** platným občanským průkazem, cestovním pasem nebo jiným obdobným průkazem totožnosti zaměstnanci pověřenému službou a dozorem v badatelně (dále jen „dozor v badatelně“), který je povinen zkontrolovat správnost údajů uvedených v badatelském listu. V případě elektronického badatelského listu je badatelský list vyplňován dozorem v badatelně za plné účasti badatele, který po vytištění badatelského listu zkontroluje všechny údaje a badatelský list podepíše. Nový badatelský list je badatel povinen vyplňovat vždy pro každý kalendářní rok, ve kterém nahlíží do archiválií, při každé změně účelu nahlížení a při každé změně tématu studia.
- 6) Není-li badatel schopen dozoru v badatelně prokázat svou totožnost platným občanským průkazem, cestovním pasem nebo jiným obdobným průkazem totožnosti, nahlížení do archiválií se mu odepře.
- 7) Badateli se archiválie předkládají na základě jeho výslovného požadavku, který může archivu předběžně zaslat také prostřednictvím držitele poštovní licence nebo zaslat anebo oznámit prostředky elektronické komunikace (e-mail, fax, telefon), a to na kontaktní adresy archivu, zveřejněné na internetových stránkách České televize. Pokud požadavek zaslaný v písemné podobě neobsahuje veškeré údaje stanovené v odstavci 8 nebo pokud je formulace požadavku na předložení archiválií nejasná, nepřesná nebo nekonkrétní, považuje se takto zaslaný požadavek za informativní a badateli na jejím základě mohou být připraveny pouze archiválie, u kterých není pochyb, že mají být předmětem nahlížení.
- 8) **Badatel vyplní v badatelně formulář požadavků** na předložení archiválií pro nahlížení s uvedením svého jména, popřípadě jmen, příjmení, tématu studia, názvu archivního souboru, čísla kartonu, knihy, popřípadě inventárního čísla nebo signatury či folia, které žádá ke studiu, a opatří ho svým podpisem a datem. Formulář požadavků na předložení archiválií pro nahlížení je přílohou č. 2 k Badatelskému řádu. Pokud badatel využil postupu pro vyžádání archiválií k nahlížení podle odstavce 7 a jeho požadavek splňoval náležitosti formuláře podle tohoto odstavce, připojí se k badatelskému listu archivu badatelem doručený dokument. Pokud byl archivu doručen neúplný nebo nepřesný požadavek, vyplní v badatelně formulář požadavků na předložení archiválií pro nahlížení. V případě, že badatel postupoval podle odstavce 7 a požaduje předložení dalších archiválií, než o které předběžně požádal, vyplní formulář požadavků na předložení archiválií pro nahlížení pouze v rozsahu nově požadovaných archiválií pro nahlížení.
- 9) Badatel je povinen na místě k tomu určeném odložit plášť, příruční zavazadla a jiné obdobné věci. Do badatelny je povinen vstupovat pouze s perem, tužkou, vlastními volnými listy papíru bez desek a záznamovým zařízením, jako je fotoaparát, kamera, příruční skener nebo přenosný počítač bez pouzdra. Po ukončení studia předloží badatel své věci ke kontrole za účelem zjištění, zda neodnáší archiválie z badatelny (zejména rozevře přenosný počítač, skener, předloží přinesené listy papíru). Věci, které si badatel s sebou do badatelny přináší, předloží na vyžádání ke kontrole i před zahájením studia v badatelně.

- 10) V badatelně je nutné zachovávat klid a respektovat studijní prostředí, které nesmí být narušováno hlukem, hlasitou komunikací s dalšími badateli, nadměrným pohybem po badatelně a obdobnými rušivými projevy, které neodpovídají účelu návštěvy v badatelně. V badatelně je kouření zakázáno kouřit, nesmí se tam jíst ani požívat nápoje a telefonovat. U přístrojů, které si badatel případně se souhlasem dozoru badatelny přináší do badatelny, vypne badatel veškeré zvukové signály.

Čl. 3

Nahlížení do archiválií

- 1) Při nahlížení do archiválií se badatel řídí pokyny dozoru v badatelně. Dozor v badatelně může na badateli požadovat, aby při pořizování výpisů a poznámek z některých druhů archiválií používal pouze obyčejné tužky střední tvrdosti. Dozor v badatelně není povinen poskytovat badateli pomoc při čtení textu archiválií, jeho překládání do jiných jazyků, podávání výkladu o historických reáliích souvisejících s archiváliemi apod.
- 2) Při nahlížení je badatel povinen archiválie co nejvíce šetřit. Zejména je zakázáno používat archiválie jako psací podložky, přímo z nich kopírovat průpisovým papírem, podtrhávat v nich, škrtnat nebo do nich vpisovat nebo je používat jiným způsobem či k jinému účelu, než je nahlížení. Pokud badatel poškodí archiválii, ukončí neprodleně dozor v badatelně jeho nahlížení do archiválií, tím není dotčeno právo České televize na náhradu škody.
- 3) Badatelům se zakazuje vynášet archiválie z badatelny. Pokud bude zjištěno, že badatel vynese jakékoliv archiválie z badatelny, je povinen dozor v badatelně okamžitě ukončit povolení k nahlížení do archiválií.
- 4) Do archiválií vyžádaných badatelem může nahlížet současně jen jedna osoba, a to badatel, do jehož badatelského listu byly předloženy archiválie zapsány. V odůvodněných případech (například didaktických, při exkurzích) může dozor v badatelně povolit nahlížení více osobám.
- 5) K nahlédnutí se badateli předkládají archiválie ve lhůtě, v celkovém množství a v množství na jeden návštěvní den podle provozních podmínek a technických možností archivu s přihlédnutím k významu a účelu nahlížení. Předkládá se vždy jen takové množství archiválií, jejichž počet a stav při vracení může dozor v badatelně bez obtíží zkontrolovat.
- 6) Archiv nevyhradí badateli archiválie v badatelně, nezahájí-li badatel nahlížení do archiválií do třiceti (30) kalendářních dnů od sjednaného dne pro jejich předložení nebo přerušil-li nahlížení na dobu delší třiceti (30) kalendářních dnů. Archiválie jsou v badatelně badateli vyhrazeny po dobu nezbytnou k nahlížení. Pokud badatel do vyhrazených archiválií nenahlíží soustavně nebo pravidelně a pokud vyhrazené archiválie sám nevrátí, považují se archiválie za vyhrazené na dobu tří (3) měsíců od data objednání. Po uplynutí této doby lze v odůvodněných případech prodloužit rezervaci na další období, zpravidla na dobu nejdéle do konce kalendářního roku. Při prodloužení se přihlédne též k tomu, zda jsou další žadatelé o nahlížení do předmětných archiválií.
- 7) Archiv umožní nahlížet do archiválií jinému badateli, než který si tyto archiválie vyžádal k nahlížení jako první tehdy, jestliže badatel, kterému jsou vyhrazeny jako

prvnímu, dá k takovému nahlížení druhým badatelem souhlas nebo jestliže každý z těchto badatelů prokazatelně nahlíží do těchto archiválií za jiným účelem nebo studuje jiné téma. V případě, že by došlo k souběžnému nahlížení dvěma a více badateli, archiv umožní nahlížení do těchto archiválií jen tomu badateli, kterému je archiv vyhradil jako prvnímu. Ve sporných případech rozhoduje osoba stojící v čele archivu.

Čl. 4

Používání vlastních reprodukčních zařízení v badatelně

- 1) V badatelně je možné při splnění dozorem stanovených podmínek (například zachování klidu v badatelně) a pokud nebudou ostatní badatelé obtěžováni, používat vlastní reprodukční zařízení k pořizování reprodukcí archiválií pro osobní studijní potřebu badatele jen se souhlasem dozoru v badatelně.
- 2) Souhlas se vyjádří podpisem na badatelem vyplněné písemné žádosti, která je přílohou č. 3 k Badatelskému řádu. Tím není dotčena ochrana případných vlastnických a autorských práv a práv souvisejících.
- 3) Pořizování reprodukcí zvukových a zvukově-obrazových archiválií je zakázáno.

Čl. 5

Povinnosti badatele při ukončení nahlížení a při publikaci

- 1) Badatel je povinen po ukončení nahlížení do archiválií své místo v badatelně zanechat v řádném stavu. Výpisy, poznámky a jiné pomůcky či věci v badatelně nezanechává, nýbrž si je odnáší s sebou.
- 2) Po každém ukončení nahlížení do archiválií je badatel povinen vrátit archiválie v počtu, sledu a stavu, v jakém mu byly dozorem v badatelně předloženy. Pokud tuto povinnost poruší, bude mu neprodleně ukončeno povolení nahlížet do archiválií.
- 3) Dozor v badatelně je povinen zkontrolovat počet a stav badatelem vrácených archiválií a potvrdit svým podpisem jejich řádné vrácení v badatelském listu ještě před odchodem badatele z badatelny.
- 4) Informace získané z archiválií užívá badatel jen k účelu uvedenému v badatelském listu. Při jejich využití ve vědeckých nebo jiných pracích nebo zveřejnění se uvádí alespoň název archivu a využitých archivních souborů, a bližší označení archiválií (citace), z nichž bylo čerpáno.
- 5) Jestliže badatel publikoval práci, která vznikla na základě nahlížení do archiválií uložených v archivu, zašle příslušnému archivu jeden její výtisk (například edice archiválií). Jestliže čerpal z archiválií uložených ve více archivech, zašle publikovanou práci pouze archivu, z jehož archiválií čerpal nejvíce; ostatním archivům sdělí bibliografické údaje o publikované práci, případně zašle dílo elektronicky ve formátu PDF.

Čl. 6

Využívání archivních pomůcek

- 1) Archiv umožňuje badatelům nahlížení do archivních pomůcek.

- 2) S archivními pomůckami předloženými k nahlížení, pokud nejsou úředními díly a pokud splňují znaky předmětu ochrany podle autorského zákona, se zachází jako s literárními díly.

Čl. 7

Požizování reprodukcí archiválií

- 1) Reprodukce archiválií poskytuje archiv z archiválií, které badatel studuje nebo potřebuje pro účely úřední nebo vlastní práce uvedené v badatelském listu v závislosti na případném předem uděleném souhlasu vlastníka archiválií nebo na ochraně případných autorských práv a práv souvisejících.
- 2) Reprodukce archiválií se poskytují v závislosti na provozních podmínkách a technických možnostech archivu.
- 3) Reprodukce archiválií, u nichž to nedovoluje jejich fyzický stav, je zakázáno poskytovat.

Čl. 8

Zapůjčování archiválií za účelem studia mimo archiv

- 1) Zapůjčování originálů archiválií k nahlédnutí lze jen při současném splnění těchto podmínek - výjimečně, jen do jiného archivu, než kde jsou uloženy a jen s předchozím povolením vedoucího příslušného archivu a programových fondů (dále jen „vedoucí APF“). Vedoucí APF je přitom povinen přihlédnout ke smyslu, účelu a okolnostem jejich využívání, bezpečnosti převozu a zajištění ochrany archiválií v místě dočasného uložení a s ohledem na náklady s tím spojené. Pokud jsou splněny podmínky uvedené v tomto odstavci, převáží archiválie za předem dohodnutých podmínek zaměstnanec České televize, jehož určí vedoucí APF.
- 2) Zapůjčování originálů archiválií mimo archiv povoluje vedoucí APF výjimečně a za podmínek podle odstavce 1 pouze vlastníkovi, případně původci archiválií a státnímu orgánu, kulturně vědecké instituci pro jí pořádané výstavy nebo jiné veřejné prezentace, orgánu územní samosprávy a osobám, které jsou podle zvláštního právního předpisu oprávněny nahlížet do dokumentů, pokud to účel nahlédnutí z důvodu výkonu úřední funkce vyžaduje. Zapůjčení originálů archiválií nelze odmítnout původci archiválií, jestliže archiválie uložil v archivu na základě smlouvy o úschově nebo na základě darovací či kupní smlouvy a zapůjčení archiválií si ve smlouvě vymínil.
- 3) Pokud archiválie uložená ve veřejném archivu není ve vlastnictví České republiky, právnické osoby zřízené zákonem nebo územního samosprávného celku, je k zapůjčení archiválie nezbytný písemný souhlas jejího vlastníka.
- 4) Při zapůjčování archiválií je archiv povinen vystavit vypůjčitelovi **revers**, obsahující
 - a) přesný soupis zapůjčovaných archiválií,
 - b) účel výpůjčky,
 - c) datum výpůjčky a lhůtu vrácení archiválií,
 - d) jméno, příjmení a adresu místa pobytu na území České republiky nebo adresu bydliště v cizině vypůjčitele podle průkazu totožnosti, pokud jde o fyzickou osobu nebo,

- e) v případě právnické osoby adresu sídla vypůjčitele a jméno a příjmení jím pověřené osoby
 - f) vlastnoruční podpis vypůjčitele nebo jím pověřené osoby, jde-li o fyzickou osobu; v případě pověřené osoby se současně uvede její jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa pobytu na území České republiky nebo adresa bydliště v cizině podle průkazu totožnosti a datum předložené plné moci,
 - g) vlastnoruční podpis statutárního orgánu vypůjčitele nebo jím pověřené osoby připojený k názvu nebo obchodní firmě právnické osoby, který je vypůjčitelem; obsahuje-li podpisový vzor osob jednajících za právnickou osobu otisk razítka, připojí se k podpisu rovněž otisk razítka právnické osoby.
- 5) Zapůjčené archiválie se zapíší v archivu do **zvláštní knihy výpůjček a zápůjček**.
- 6) Jestliže vypůjčitel nevrátí zapůjčené archiválie v dohodnuté lhůtě, a nedohodne prodloužení lhůty, nebudou mu další požadované archiválie zapůjčovány až do doby vrácení zapůjčených archiválií.

Čl. 9

Využívání knihovny archivu

Badatel může využívat knih, časopisů a novin z knihovny archivu v souvislosti s jeho studijním tématem a v jeho rozsahu. Studijní využívání knih, časopisů a novin z knihovny archivu se řídí Knihovním řádem České televize.

Čl. 10

Exkurze do archivu

Při exkurzi do archivu se návštěvníci zapisují do knihy návštěv badatelny. Vstup do jiných prostor archivu, než do badatelny archivu povoluje vedoucí APF a uskutečňuje se pouze v doprovodu zaměstnance jím pověřeného.

Čl. 11

Úhrady za služby poskytované archivy

- 1) Úhrady za služby poskytované archivem (např. pořízení výpisu, opisu nebo kopie archiválie v analogové podobě anebo pořízení repliky archiválie v digitální podobě, náklady spojené s vyhledáním archiválií a jejich dalším zpracováním a náklady spojené s pořízením rešerše z archiválií se řídí ceníkem služeb (příloha č. 4 k Badatelskému řádu).
- 2) Archiv může upustit od úhrady nákladů spojených s poskytnutí služeb uvedených v odstavci 1, pokud jsou tyto služby poskytovány osobám, o nichž zákon o správních poplatcích stanoví, že jsou osvobozeny od správních poplatků, nebo pokud jsou uskutečňovány v souvislosti s úkony, o nichž zákon o správních poplatcích stanoví, že jsou osvobozeny od správních poplatků, anebo pokud jsou uskutečňovány v souvislosti s podáními podle zákona o válečných veteránech a zákona o účastnících odboje a odporu proti komunismu.

Čl. 12**Závěrečná ustanovení**

- 1) Poruší-li badatel některou ze základních povinností uložených badatelským řádem, může mu být další nahlížení do archiválií odepřeno, popřípadě udělený souhlas odvolán.
- 2) Badatelský řád nabývá účinnosti dne 18. srpna 2021.

Petr Dvořák
generální ředitel České televize